

Årsberetning 1999

Haugesund Rederiforening

Årsberetning 1999

Haugesund Rederiforening har i 1999 hatt felles sekretariat og daglig leder/sekretær med Maritimt Forum for Haugalandet og Sunnhordland.

Informasjonsarbeidet mot politiske beslutningstakere har stått sentralt også i 1999. Vi hadde i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for år 2000 ikke forventet endringer i rederiskattemodellen. Disse kom likevel ettersom regjeringen valgte å inngå et budsjettforlik med Arbeiderpartiet. Tonnasjeskattesatsen ble fordoblet, adgangen til å føre gjeldsrenter til fradrag i skattepliktig finansinntekt ble redusert, det ble vedtatt økt beskatning ved høy egenkapital, og det ble innført skatteplikt og fradragsrett for henholdsvis valutagevinster og valutatap. Vi klarte ikke å heve refusjonsordningen til et nivå for tilsvarende ordninger internasjonalt. Denne ble stående uendret. Vi kan ikke si oss fornøyd med statsbudsjettet hva angår innretning på skipsfartspolitikken.

Våren år 2000 vil Stortinget behandle Nasjonal Transportplan 2002-2011. Foreningen har avgitt høringsuttalelse.

Foreningen har gjennom hele det forløpne år vært i jevnlig kontakt med prosjektgruppen som arbeider med en utskillelse til et aksjeselskap av Høgskolen Stord/Hgsd. sin aktivitet på Bleivik (foreløpig kalt Det norske sikkerhetscenter A/S). I dette arbeidet ligger også planer om etablering av et simulatorsenter på klausulert tomteareal i Salhusveien 68 hvor Haugesund Rederiforening har interesser å ivareta. Haugesund Maritime Tekniske videregående skole (HMTV), Karmsund videregående skole og en avdeling av Storasund videregående skole er fra før av lokalisert i dette området, og Rogaland Fylkeskommune har vedtatt sammenslåing og utbygging av disse skolene. Styret har ment at det er viktig å bevare og styrke den maritime sertifikatrettede utdanningen ved HMTV i forbindelse med en slik sammenslåing av ulike skoleslag. Man har derfor valgt, på vegne av rederinæringen, å erklære seg villig til å finansiere og stå som eier av bygget som skal huse simulatorsenteret da styret bl.a. har ment at en etablering av et slikt simulatorsenter i Salhusveien foruten å være kommersielt interessant, vil ha som bieffekt å styrke det maritime miljøet på den nye skolen. I desember ble det etablert et aksjeselskap, Simulatorbygget A/S, som skal stå som eier av bygget og hvor Haugesund Rederiforening foreløpig er eneeier. Rettet aksjeemisjon mot medlemsrederiene vil skje når byggearbeidene skal starte. Det kan også bli aktuelt at Simularotbygget A/S går inn som eier i Det norske sikkerhetscenter A/S når dette er etablert.

Ved budsjettbehandlingen i Rogaland Fylkeskommune ble det foreslått av administrasjonen i etat for opplæring å redusere tilbudet ved Maritim Teknisk fagskole i Haugesund. Det lyktes Haugesund Rederiforening i samarbeid med HMTV å forhindre en slik reduksjon. Opplæringsutvalgets fattet isteden et vedtak som innebærer at det i fremtiden vil bli satset på Maritim Teknisk fagskole i Haugesund som ett av åtte slike skoletilbud i Norge. Det hjalp godt i argumentasjonen overfor fylkespolitikkerne at rederinæringen kunne vise til et nært samarbeid med HMTV hvor bl.a. skolen til sitt 125-års jubileum i 1999 fikk kr. 350.000,- til en ny motor (kr. 150.000,- fra Haugesund Rederiforening og samlet kr. 200.000,- fra Knutsen OAS Shipping, Østensjø Rederi, Solstad Shipping og Eidesvik & Co.), og at Norges Rederiforbund og Haugesund Rederiforening i 1999 garanterte med kr. 200.000,- for et forkurs til Maritim Teknisk fagskole.

Foreningens omfattende bildearkiv er i 1999 blitt digitalisert og lagt inn på data. I årsmøtet ble en datamaskin inkl. bildearkivet overrakt Haugesund Folkebibliotek.

Styret ansatte med virkning fra 1. august cand. phil. Morten Hammerborg til å skrive Haugesund og omegns sjøfartshistorie. Arbeidet er kommet godt i gang, og referansegruppen bestående av Trygve Seglem, professor Øyvind Bjørnson, 1. amanuensis Nils Kolle, Josef Lygre og Sverre Meling jr. har hatt sitt første møte. Manuskript skal være klart for trykking 1. august 2002.

I desember overtok Haugesund Rederiforeningen ansvaret for den partnerskapsavtalen som SURF (Skipsfartens Utdannings- og Rekrutteringsforum) tidligere på året inngikk med Høgskolen Stord/Hgsd.

Det har i løpet av året vært gjort flere rekrutteringsfremstøt mot ungdommer i regionen for å få dem til velge en maritimt rettet utdanning. I samarbeid med bl.a. Norges Rederiforbund ble det i september dessuten avholdt en konferanse for alle rådgiverne i ungdomsskolen og den videregående skolen i Rogaland og Sunnhordland med profilering av maritim utdanning og tekniske karriereveier. Konferansen gikk over to dager hadde 140 deltakere.

MARKEDENE

Supplyskip

På slutten av 1998 hadde man fremdeles et meget godt supplymarked med spot-rater på godt over NOK 200.000,- for store ankerhandlere og NOK 120/130.000,- for store PSV'er. Men pga. lave oljepriser, oljeselskapenes reduksjonsplaner og et betydelig antall nybygg som ville komme i markedet, var det nokså forutsigbart at man ville få et svekket marked i 1999.

I begynnelsen av året var ca. 215 supplyskip av forskjellig type beskjeftiget i Nordsjøen, men mot slutten av året var dette antallet sunket til ca. 200 skip. Til tross for nybyggene som var kommet til i løpet av året, var det altså et større antall skip som hadde funnet seg beskjeftigelse utenfor Nordsjøen.

Selv om det var forventet at markedet ville svekke seg i 1999, hadde man ikke regnet med at nedgangen ville komme så fort og så brutalt. Allerede i februar så man en halvering av spotratene, og de fortsatte å falle utover våren til tross for kraftig stigende oljepriser. Det ble en liten oppgang i mai og juni, men så fortsatte nedgangen til ratene lå opp til 70-80 % under fjorårets. De minste- og mindre skip seilte på rater som lå under driften og måtte til slutt gi opp og gå i opplag. De største ankerhandlerne klarte seg noe bedre enn PSV'ene, og ble det mange rigmoves på en gang, kunne det glimte til med brukbare rater for noen dager, før Aberdeen igjen lå tettpakket med skip.

Men alt er ikke helsvart. Oljeprisen har nå holdt seg ganske stabil på USD 20-25 gjennom lang tid, og oljeselskapene har så smått begynt å øke aktiviteten igjen. De planer og budsjetter for år 2000 som har lekket ut, viser en betydelig større optimisme og investeringslyst, noe som forhåpentlig vil gi utslag i større aktivitet og høyere rater for supplyflåten i siste halvdel av året.

Spesialskip for undervannstjenester

Det vesentlige av dykkeroperasjoner på norsk sektor skjer gjennom en rammeavtale som de to store undervannsentreprenørene Stolt Offshore og Halliburton Subsea har med Statoil. Totalt tilsvarte dette ca. 200 døgn med skipsoperasjoner i 1999. Dette er en nedgang fra 330 døgn i

1998. Tidlig på 90-tallet lå dette tallet på 800-1000 døgn. Det er forventet en ytterligere nedgang i behovet for dykkerskip i 2000-2001. Den samme trenden har man også på britisk side i Nordsjøen.

Selv om utbyggingsplanene for nye oljefelt er blitt sterkt redusert gjennom 1999, er disse nå tatt frem igjen. Langt flere "rene" undervannsinstallasjoner planlegges, gjerne knyttet opp til eksisterende felt. Dette krever flere fartøy som kan understøtte undervannsutbygging. Aktiviteten og ratenivået for slike skip var høyt i 1999 og forventes å være høyt gjennom 2000. Flere redere har satset på nye skip innenfor dette markedssegmentet. Spesielt bør nevnes Viking Poseidon som arbeider for Statoil på Åsgard, Normand Pioneer som er engasjert halve året for Coflexip Stena og Normand Progress som for tiden opererer i spot-markedet. Dette er skip som også er vel egnet for fremtidige dypvannsutbygginger.

Solstad Offshore og Østensjø Rederi har gjennom selskapet Deep Ocean A/S oppnådd en rammeavtale med Statoil vedrørende undervanns- og inspeksjonsarbeider. Kontrakten kan ha en varighet inntil 7 år med oppstart i mars 2000.

Seismikk og survey

Seismikk og survey markedet har generelt vært dårlig gjennom året. Første halvår var bra i 3D markedet, men etter hvert slakknet det av. Ved årsskiftet lå nesten en tredel av den eldste flåten i opplag. 2D markedet har vært jevnere gjennom året, men der er ikke så mange aktører. Survey markedet har jevnt vært dårlig gjennom hele året, men i skrivende stund ser det noe bedre ut for år 2000 i alle kategorier.

Råolje tankskip

Etter fall i ratene i hele 1998, holdt markedet seg stabilt i 1999 inntil OPEC reduserte sin produksjonskvote. Da falt ratene ytterligere, og bunkersprisene steg ca. 120%. Mot slutten av året strammet markedet seg til. Et stort antall VLCC'er ble hugget. Det har gitt optimisme for den nære fremtid – ca. 12 måneder. Prisene på moderne og 2nd hand skip falt i løpet av året. Nybyggingsprisene forble uforandret på et lavt nivå.

Produkt tankskip

Ratene for produkt tankskip fortsatte å falle i 1999 for samtlige størrelser. Et større antall nybygg på henholdsvis 45.000 tonn og 35.000 tonn ble levert som erstatning for henholdsvis gamle 40.000 tonnere og 29.999 tonnere. Få skip ble hugget, og markedet klarte ikke å absorbere den nye tonnassen. Markedet falt 8-10%, men begynte å ta seg opp og ble strammere på slutten av året.

Kjemikalie tankskip

1998 var et forferdelig år for kjemikalieredere med åpne skip i markedet. 1999 ble som vi spådde verre. Det ble levert et stort antall nybygg i 1999. Vi tror at markedet har bunnet ut. Med vedvarende vekst i forbruk og transport av kjemikalier, forventes markedsbalanse i 2002.

Tørrlast

Det var en generell usikkerhet for fraktmarkedet i tørrlast bulk ved inngangen av 1999. Etter at nedgangen for 1998 fortsatte i begynnelsen av året og da spesielt for handysize, snudde

tendensen fra februar. Alle sektorer har vist stigning gjennom året med Capesize som en klar vinner med et ratenivå ved slutten av året som viser en 100% stigning. Panamax har også hatt ett gjennomgående mye bedre år med rater som ligger 50-70% over nivået ved begynnelsen av året. Handysize fikk en flatere kurve mot slutten av året og kan vise til en økning for året på ca. 30%. Optimismen foran det nye tusenår er noe bedre enn ved forrige årskifte, og spesielt Capesize kan synes å ha grunn til dette pga. mer optimisme i stålindustrien og høye oljepriser som har resultert i større etterspørsel etter kull.

Mindre tørrlast

For småskip i europeisk fart har også 1999 vært labert med liten aktivitet. Det er få, om noen, av dagens aktører som kan erindre et svakere marked innen denne sektor. Våre konkurrenter fra spesielt Tyskland og Nederland bygger stadig ny tonnasje og lastetilgangen i spotmarkedet er svakere enn på lenge. Også markedet for selvlossere har vært generelt svakt i 1999. Ingen nye store byggeprosjekter, som kunne beskjeftige denne skipstypen, er startet opp, og utsiktene fremover er derfor mer usikre enn noen gang. Markedet for mindre containerfeeder tonnasje er også på et lavmål. 1999 har ikke brakt noe oppsving i verken rater eller etterspørsel. Det er ingen stor optimisme å spore blant aktørene i dette markedet.

HOVEDTALL FRA NORGES REDERIFORBUND

Den norske utenriksflåten bestod pr. 01.01.00 av totalt 1 660 skip / 50,1 mill. dwt. Av disse seilte 1 040 skip / 34,3 mill. dwt. under norsk flagg. Flåten hadde en samlet verdi på 23 310 mill. USD. Norske rederier hadde en samlet kontraktsmasse på 90 skip / 4,3 mill. dwt. Største byggeland er Japan med 32 skip / 2,07 mill. dwt. I Norge bygges 16 skip / 203.000 dwt.

INNMELDT TONNASJE I HAUGESUND REDERIFORENING

Innmeldt tonnasje i rederiforeningen pr. 01.01.99 var 153 skip / 2.906.256 dwt.
Innmeldt tonnasje i rederiforeningen pr. 01.01.00 var 166 skip / 2.876.080 dwt.

Av innmeldte skip pr. 01.01.00 var 61 tilhørende Stolt Parcel Tankers (1.367.864 dwt.). Økningen i antall skip i løpet av året skyldes bl.a. at 8 skip / 39.992 dwt. som før var registrert på Stolt Nielsens Rederi (nedlagt i Haugesund i 1998 og ikke medtatt i årsberetningen for 1998) nå er innmeldt gjennom Stolt Parcel Tankers.

Tonnasjen fordeler seg slik på type skip: 7 oljetankskip, 14 tørrlastskip, 55 serviceskip i offshorevirksomhet og 90 kjemikalie- og produkttankskip.

Nybyggingskontrakter:

Knutsen OAS Shipping A/S – 3 skip / 400.000 dwt.

Østensjø Rederi A/S – 1 skip / 950 brt.

Pr. 31.12.99 hadde foreningen 13 medlemsrederier og 25 faste representanter foruten 72 besøkende medlemmer.

MØTEVIRKSOMHET

I løpet av året er det avholdt 7 styremøter og 7 medlemsmøter inklusive årsmøtet, festmiddag og julemøtet. Dessuten ble det inngått en partnerskapsavtale mellom rederinæringen og

Høgskolen Stord/Hgsd. i foreningens lokaler den 11. januar, og den 10. mars avholdt Deloitte & Touche v/ advokat Eivind O.G. Ottesen et seminar om rederibeskatningen.

Agenda for medlemsmøtene har vært:

- 18.02 Senioranalytiker i DNB A/S, Eirik Larsen: Euroen – hva nå for norsk næringsliv?
- 25.03 Årsmøte. Knut Morland: Presentasjon av foreningens bildearkiv på data – by- og skipshistorie.
- 22.04 Shipping-journalist Dag Bakka jr.: Skipsfarten ved tusenårsskiftet – strategi og kulturer. Hva er vårt særpreg, vår strategi og relative posisjon i konkurransen om maritime tjenester de neste 10-15 år?
- 27.05 Daglig leder i Polytec, Martha Kold Bakkevig: Verdens første kvinnelige skipsredere; Brummenæs og Torgersen.
- 23.09 Direktør Jørgen Vatne i Norges Rederiforbund: Er vi i ferd med å få et kompetanseproblem i næringen?
- 29.10 Festmøte med ledsager.
- 10.12 Journalist/utenrikskorrespondent i NRK, Erling Borgen: Made in China.

STYRESAMMENSETNING

Styret har etter årsmøtet den 25. mars bestått av: Trygve Seglem (formann), Johannes Østensjø d.y. (nestformann) og Knut W. Aanensen. Varamedlemmer har vært: Ole Henrik Nesheim (1. varamedlem) og Simon Eidesvik (2. varamedlem).

NORGES REDERIFORBUNDS SJØMANNSFOND AV 1918

Etter søknad gjennom Haugesund Rederiforening ble det i 1999 bevilget premier til 53 velfortjente sjømenn. Hjelpesfondet bevilget bidrag til 4 søkere.

Haugesund, den ...

Trygve Seglem

Johannes Østensjø d.y.

Knut W. Aanensen

Sverre Meling jr.
(sekretær)

HAUGESUND REDERIFORENING

Tillitsvalgte pr. januar 1999

STYRE

Medlemmer:

Trygve Seglem (formann)
Johannes Østensjø dy. (nestformann)
Knut W. Aanensen

Varamedlemmer:

Ole Henrik Nesheim
Simon Eidesvik

HUSSTYRE

Jan Lothe (formann)
Odd L. Vevang
Arne Østenstad

NORGES REDERIFORBUND

STYRE

Trygve Seglem

STYRET I GRUPPEN FOR OFFSHORE SERVICEFARTØYER

Arnfinn Vika

Simon Eidesvik

SJØMANNSFONDETS STYRE

Arne W. Aanensen

UTVALGET FOR REKRUTTERING OG OPPLÆRING

Svein Syre

NÆRSKIPSFARTSGRUPPENS STYRE

Knut W. Aanensen

MARITIMT FORUM FOR HAUGALAND OG SUNNHORDLAND

Trygve Seglem
Tor E. Hestvik (styreformann)

Knut W. Aanensen
(varamedlem)

Haugesund Rederiforening